

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 15CoP/88/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4623200334
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:4623200334.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovej a členiek senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a Mgr. Aleny Čakváriovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, so sídlom Škultétyho 1577/8, Topoľčany, dieťa rodičov matka: C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom ul. D. XXX/XXX, XXX XX C. E., t. č. F. G. XXX, zastúpená JUDr. Dianou Bereseckou, advokátkou so sídlom Farská 33, 949 01 Nitra, a otec: H. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. D. XXX/XXX, XXX XX C. E., zastúpený JUDr. Ľubomírom Kišacom, advokátom so sídlom Škultétyho 1597/7, 955 01 Topoľčany, v konaní o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 15.04.2024, č.k. TO-10P/36/2023-262 takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie m e n í tak, že sa nariaďuje neodkladné opatrenie, ktorým sa na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému, zakazuje styk otca s maloletým A. B., nar. XX.XX.XXXX, s výnimkou stretnutí v priestoroch Centra poradenstva a prevencie so sídlom Bernolákova 1652, Topoľčany, za podmienok a v rozsahu určených uvedeným zariadením.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením nariadil neodkladné opatrenie, ktorým do právoplatného skončenia konania vo veci samej o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému A. B., nar. XX.XX.XXXX, zakázal styk maloletého s otcom.

2. Takto rozhodol, keď na návrh matky po zhodnotení doposiaľ vykonaného dokazovania v merite veci a zisteného názoru maloletého, dospel k záveru o potrebe dočasne upraviť pomery účastníkov nariadením neodkladného opatrenia. Osobitne zohľadňoval zdravotný stav maloletého a jeho vyjadrenie, že jeho želaním je nestretávať sa s otcom, ktorého správanie ho obťažuje, pretože otec ho denne čakáva pred školou, čo mu je nepríjemné, ale zo strachu, aby sa nestalo niečo horšie, radšej s ním ide. Zistil, že maloletý má z otca strach, z jeho nepredvídateľného správania, keď nevie, kedy bude pod vplyvom alkoholu, čo uviedol aj pred znalcom PhDr. Benkovičom, školskou psychologičkou ako aj v Centre poradenstva a prevencie. Otec pitie alkoholu neguje, hoci to konštatuje aj jeho psychiater B. G.. Na objektívne posúdenie otcovho psychického stavu a požívania alkoholu, čo má zásadný význam pre rozhodnutie súdu vo veci samej, najmä úpravy styku otca s maloletým, súd prvej inštancie považoval za potrebné pribrať do konania znalca z odboru psychiatria. S poukazom na vyjadrenie maloletého, znalca PhDr. Benkoviča, odporúčenie psychiatra B. J., školskej psychologičky a kolízneho opatrovníka, dočasný zákaz styku otca s maloletým považoval za primerané opatrenie na ochranu záujmov maloletého, ktorý je nateraz z kontaktu s otcom stresovaný, snaží sa mu vyhýbať a s otcom sa stretáva len zo strachu z neho. Potrebu ochrany maloletého takýmto dočasným rozhodnutím súdu zdôraznil aj tým, že maloletý je psychiatrický pacient, má diagnostikovanú depresiu a stretnutia s otcom, ktoré odmieta, jeho psychický stav zhoršujú, čo potvrdil znalec PhDr. Benkovič. Vzhľadom na potrebu ustálenia skutkového stavu

a doplnenia dokazovania ustálil, že v záujme maloletého je potrebný dočasný zásah súdu do práv a oprávnených záujmov účastníkov formou nariadeného neodkladného opatrenia. Záujem maloletého súd prvej inštancie považoval za prvoradý a nadradený právu otca stykať sa so svojím maloletým dieťaťom. V danom prípade aj takýto závažný zásah do rodičovských práv otca považoval za nevyhnutný, aby sa ním eliminoval negatívny dopad styku na prežívanie maloletého a jeho psychický stav. Vec právne posúdil podľa § 324 ods. 1, 2, § 325 ods. 1, zák. č. 160/15 Z.z. Civilný sporový priadok (ďalej CSP), § 2 ods.1, § 360 ods. 1, § 367, zák. č. 161/15 Z.z. Civilný mimosporový priadok (ďalej CMP), § 25 ods. 3, § 43, Zákona o rodine, čl. 3 ods. 1, čl. 7 ods. 1, čl. 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa.

3. Proti tomuto rozhodnutiu podal prostredníctvom právneho zástupcu v zákonnej lehote podľa § 365 ods. 1 písm. f), h), odvolanie otec, navrhujúc ho zrušiť. S rozhodnutím súdu prvej inštancie nesúhlasil, namietal nedôvodný zásah do jeho rodičovských práv, interpretáciu záverov znalca a to, že zákaz styku odôvodňuje záujem maloletého. Poukázal na závery znalca uvedené v znaleckom posudku (bod 7), že nezistil existenciu objektívnych dôvodov na zákaz styku a styk odporúčal upraviť na niekoľko hodín v prostredí, v ktorom maloletý bude mať možnosť pri menej adaptatívnom správaní otca zo situácie odísť. Poukázal na to, že maloletý u neho (pred pojednávaním dňa 8.4.2024) aj prespal. Uviedol, že ako otec má o maloletého záujem a chce sa podieľať na jeho starostlivosti. Mal za to, že matka neosvedčila odôvodnenosť navrhovaného neodkladného opatrenia, ktoré je v rozpore s ústavou garantovaným jeho právom na rodičovskú starostlivosť.

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca prostredníctvom právnej zástupkyne navrhla uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť. Mala za to, že z doposiaľ vykonaného dokazovania je zrejmé, že stretávanie sa otca s maloletým je t.č. veľmi rizikové a negatívne ovplyvňuje jeho zdravý psychický vývoj. Z výpovede znalca na pojednávaní dňa 08.04.2024 vyplynulo, že ak by sa potvrdilo požívanie alkoholu otcom, bolo by stretávanie sa s otcom pre maloletého rizikové a škodlivé a t.č. má pre maloletého viac negatív. Zároveň konštatoval, že maloletý sa nedokáže voči správaniu otca ohraďiť, robí čo otec chce i keď s tým nesúhlasí. Je neprípustné, aby maloletý, ktorý už teraz trpí depresiami, bol vystavovaný tak stresujúcim a riskantným stretnutiam sa s otcom. Zlý psychický stav otca a i požívanie alkoholu pri jeho diagnóze, predstavuje pre maloletého hrozbu poškodenia jeho fyzického, ako i psychického zdravia.

5. Kolízny opatrovník sa stotožnil s nariadeným neodkladným opatrením, považujúc dočasný zákaz styku za opodstatnený.

6. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 CSP, dospejúc k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov, ktorá však zásadne nemôže prejudikovať ich práva a záujmy. Zmyslom rozhodovania o neodkladných opatreniach v konaní starostlivosti súdu o maloletých, je ochrana práv detí v prípade konkrétneho ohrozenia, kedy možno nariadiť odovzdať maloletého do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti (§ 367 ods. 1 CMP), alebo ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery maloletého dieťaťa (§ 325 ods. 1 CSP), alebo ak sa maloletý ocitne bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený (§ 365 ods. 1 CMP). Inštitút neodkladného opatrenia v uvedených konaniach má slúžiť k ochrane práv maloletých detí v situáciách, keď sú práva detí zjavne ohrozené, a to do doby, keď o výchove detí, ktorá je inštitútom hmotného práva, nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. Odvolací súd zdôrazňuje, že účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých, je poskytnutie preventívnej ochrany ich

právam a záujmom, ešte pred ich porušením či ohrozením. Neodkladné opatrenie rovnako ako každé rozhodnutie súdu však musí vychádzať z pomerov a okolností, ktoré existujú v čase rozhodovania. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý môže mať prednosť pred záujmom rodiča.

11. Osobitnej povahy tohto procesnoprávneho inštitútu zodpovedá aj zrýchlený postup pri rozhodovaní (spravidla súd rozhodne bez výsluchu, bez vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania). Súd nevykonáva riadne dokazovanie a pri rozhodovaní vychádza z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a listinnými dôkazmi osvedčených skutočností. Dokazovanie má v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia povahu osvedčovania. To znamená, že súd na základe dostupných dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, pričom nemusí dodržať formalizovaný postup štandardného procesného dokazovania. Osvedčené skutočnosti následne spĺňajú atribút vysokej pravdepodobnosti a súd z nich pri rozhodovaní vychádza.

12. Na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. TO-10P/36/2023, prebieha konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému na čas do rozvodu manželstva. Súd prvej inštancie vo veci doposiaľ vykonal dokazovanie výsluchom rodičov a znalca z odboru psychológie PhDr. Andreja Benkoviča, oboznámil sa s jeho znaleckým posudkom č. 145/2023 zo dňa 11.11.2023, stanoviskom kolízneho opatrovníka, vypočutím maloletého dňa 08.04.2024, správou Centra poradenstva a prevencie v Topoľčanoch zo dňa 01.03.2024 a školskej psychologičky zo dňa 06.12.2023, lekárskou správou psychiatra maloletého B. K. J., psychiatrická ambulancia pre mládež v Trenčíne zo dňa 08.01.2024, lekárskou správou psychiatra otca B. C. G., psychiatrická ambulancia Topoľčany zo dňa 22.02.2023. Súd prvej inštancie vo veci účelne koná a pojednávanie odročil z dôvodu doplnenia dokazovania na posúdenie odbornej otázky, najmä, či je otec vzhľadom na svoje psychické ochorenie schopný uvedomiť si svoje správanie, ktoré maloletému prekáža a v dôsledku ktorého kontakt s ním odmieta, ako aj pitie alkoholu, ktoré otec popiera.

13. Odvolací súd prisvedčuje záveru súdu prvej inštancie, že v danom prípade boli dostatočne osvedčené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia (§ 325 ods.1 CSP), keď právne vzťahy medzi účastníkmi vyžadujú potrebu bezodkladne upraviť pomery z dôvodu ochrany záujmov maloletého dieťaťa. Neodkladné opatrenie o zákaze styku otca s maloletým je nateraz potrebné považovať za dôvodné, za situácie, keď otec bez ochoty a schopnosti vlastnej sebareflexie a korigovania svojho správania a akceptácie osobnej integrity maloletého, si styk s maloletým vynucuje na dennej báze nevhodným spôsobom a pod vplyvom alkoholu. Správne súd prvej inštancie postupoval, keď v danom momente prebiehajúceho konania nadradil záujem maloletého nad rodičovské práva otca a osobitne starostlivo zohľadňoval psychický stav maloletého (lekárska správa psychiatra maloletého B. K. J., zo dňa 08.01.2024). Aktuálne je prežívanie maloletého poznačené jednak agresívnym správaním otca v minulosti voči matke ako aj dlhodobým trvajúcim nátlakom otca na neho, vynucovanie si styku vyhrázaním, strachom z otca, ktoré boli osvedčené výsluchom znalca, správou Centra poradenstva a prevencie zo dňa 01.03.2024, školskej psychologičky zo dňa 06.12.2023, ako aj samotným zisťovaním názoru maloletého. Je zrejmé, že zdravotný stav maloletého, ktorý je pod dohľadom psychiatra, je kolísavý v tikových prejavoch aj vo fungovaní v škole a k jeho horšiemu stavu prispievajú vonkajšie stresové situácie, najmä kontakt s otcom a jeho správanie sa pod vplyvom alkoholu (vyjadrenie psychiatra maloletého). Maloletý sa vo svojom veku 14 rokov nedokáže voči otcovi, najmä ak je otec pod vplyvom alkoholu účelne vymedziť. Maloletý dokáže vyjadriť svoj názor (uviedol, že s otcom sa stretáva len preto, lebo sa ho bojí, avšak ak by mohol, nechce byť s ním vôbec v kontakte, prekáža mu, že otec ho každý deň čaká pred školou, vždy sa pýta na matku, ktorej ubližoval), ktorý napokon konzistentne vyjadril nielen pred súdom ale aj v škole a v Centre poradenstva a prevencie. Správne postupoval súd prvej inštancie, keď vyjadrenému názoru maloletého venoval osobitnú pozornosť a tento pri rozhodovaní zohľadnil. Podľa vyjadrenia školskej psychologičky je maloletý v škole pod veľkým stresom a neustále musí sledovať, či ho otec nečaká pred školou, hľadá cesty úniku z danej situácie a je nútený opúšťať školu zadným vchodom, avšak niekoľkokrát ho otec prenasledoval po meste, alebo ho naháňal a vykrikoval po ňom. Maloletý kontinuálne vyjadruje, že má z otca strach, otec si zotrvanie v jeho prítomnosti vynucuje vyhrázaním, jeho správanie a to najmä keď je pod vplyvom alkoholu je pre neho obzvlášť zaťažujúce. Z lekárskej správy psychiatra otca B. C. G. vyplýva, že u otca boli diagnostikované organické zmeny centrálnej nervovej sústavy po ťažkom úraze hlavy, pričom u neho dochádzalo k porušovaniu liečebného režimu, keď pri užívaní psychofarmakologických liekov požíva alkohol. Otec

doposiaľ nebol schopný svoje správanie v záujme maloletého korigovať a je vlastne otázne, či si svoje nevhodné správanie voči maloletému uvedomuje, protialkoholickú liečbu nepodstúpil. Užívanie alkoholu u otca potvrdzujú tak matka ako aj maloletý. Z obsahu spisu vyplýva, že otec bol rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp.zn. 1T/110/2022 zo dňa 08.12.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 08.12.2022, uznaný za vinného pre prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. a), b), c) ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Odvolací súd považuje nateraz z doposiaľ vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie za osvedčené, že správanie sa otca voči maloletému a nekontrolovaný styk spôsobuje neprímeranú psychickú záťaž pre maloletého, s negatívnym dopadom na jeho celkový psychický stav a prežívanie. Javí sa, že otec potreby maloletého nechápe dostatočne, popiera užívanie alkoholu (stav okrem vyjadrenia matky, maloletého a školy potvrdený aj lekárskou správou jeho psychiatra) a neakceptuje názor maloletého (okrem iného to vyplýva aj z obsahu jeho odvolania, ktorej otázke nevenoval žiadnu pozornosť). Pritom maloletý je dieťa s diagnostikovanou depresiou a tikovou poruchou a vyžaduje si okrem liečby zvlášť citlivý prístup a akceptáciu jeho potrieb. Na základe uvedeného možno v danom štádiu konania s vysokou mierou pravdepodobnosti ustáliť, že maloletý je pri kontakte s otcom vystavený negatívnemu vplyvu otca v dôsledku jeho nevhodného správania sa, neschopnosti ovládať svoje správanie či už vo vzťahu k maloletému, alebo aj k jeho matke. Teda bolo dostatočne osvedčené ohrozenie práv maloletého a potreba jeho ochrany dočasným zákazom jeho styku s otcom. Pokiaľ otec namieta hodnotenie záverov znaleckého posudku zo dňa 11.11.2023 zo strany súdu, odvolací súd udáva, že vykonanie tohto dôkazu bude súd prevej inštancie hodnotiť v rozhodnutí vo veci samej. Tu odvolací súd poukazuje na vyjadrenie znalca na pojednávaní bezprostredne po výsluchu maloletého, že správanie otca, ktorý denne nevhodným spôsobom kontaktuje maloletého, môže výrazne ovplyvňovať prežívanie maloletého a viesť k zhoršeniu jeho psychického stavu aj s poukazom na u neho diagnostikovanú depresiu, pritom v čase vypracovania posudku navrhoval styk maloletého s otcom pod kontrolou tretej osoby. Je v záujme maloletého, aby bola nateraz v prvom rade rešpektovaná a chránená jeho osobnosť, bez vytvárania neprímeraného tlaku zo strany otca s vážnym negatívnym dopadom na jeho zdravotný stav.

14. Pri zhodnotení opodstatnenosti úplného zákaz styku odvolací súd dospel k záveru, že ohrozením maloletého je nevhodné a nepredvídateľné správanie sa otca k maloletému pri nekontrolovanom styku, resp. kontaktovaní maloletého zo strany otca. Odvolací súd zohľadniac stanovisko znalca a vyjadrenie Centra poradenstva a prevencie, uprednostnil pred úplným (aj keď dočasným) zákazom styku, možnosť pokračovania v realizovaní kontaktu otca s maloletým v Centre poradenstva a prevencie, kde podporná psychologická intervencia prebiehala vo vzťahu k maloletému aj za účasti rodičov. Odvolací súd vychádzal zo správy Centra poradenstva a prevencie, z ktorej nevyplýva nevhodné správanie sa otca v priestoroch centra (kladne bol hodnotený záujem otca k riešeniu situácie) a preto zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, aby otec mal umožnené stretnutia s maloletým na neutrálnom mieste, pre maloletého v bezpečnom prostredí a za odporného vedenia a usmerňovania. Maloletý je klientom Centra poradenstva a prevencie, psychologická intervencia nebola ukončená, prebieha na dobrovoľnej báze a na základe súhlasu rodičov, a preto nič nebráni tomu, aby sa otec mohol s maloletým stretnúť v Centre poradenstva a prevencie, v rozsahu a za podmienok určených centrom. Takýmto spôsobom sa v záujme maloletého na čas do skončenia meritórneho konania, alebo do preukázania, že odpadali dôvody pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené, zabezpečí to, že nenastane úplné prerušenie kontaktu otca s maloletým.

15. Odvolací súd vzhľadom na uvedené zmenil uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP.

16. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v konečnom rozhodnutí o veci samej.

17. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).